

Číslo: 6011/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **10. 10. 2022 a 12. 10. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Malá Lehota 455	
Zriaďovateľ	Obec Malá Lehota

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Miroslav Hasch, riaditeľ školy

V súlade s poverením na komplexnú inšpekciu č. 6011/2022-2023 zo dňa 03. 10. 2022
inšpekciu vykonala:

PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD., školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, podmienok výchovy a vzdelávania a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola obecná Základná škola s materskou školou (ďalej ZŠ s MŠ). Komplexná inšpekcia bola vykonaná v organizačnej zložke – materská škola (ďalej MŠ). V prevádzke bola jedna trieda s celodennou výchovou a vzdelávaním, s vyučovacím jazykom slovenským, do ktorej bolo prijatých 35 detí. Povinné predprimárne vzdelávanie (ďalej PPV) plnilo 22 detí, z nich 13 individuálnou formou, vrátane dvoch detí, ktoré pokračovali v plnení PPV. Na výchovu a vzdelávanie v dennej forme bolo so súhlasom príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva prijatých 22 detí vo veku od 2 do 6 rokov, z nich 9 detí plnilo PPV, vrátane jedného dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP), ktoré malo diagnostikované zdravotné znevýhodnenie (ďalej ZZ). Dieťa so ZZ plnilo PPV v dopoludňajších hodinách, so súhlasom riaditeľa s priamou účasťou matky na výchove a vzdelávaní. 6 detí v triede bolo mladších ako 3 roky. MŠ nemala ustanovenú zástupkyňu riaditeľa školy pre MŠ, pedagogický proces zabezpečovali striedavo na zmeny dve učiteľky.

Tabuľka 1 Údaje o počte detí v materskej škole

Celkový počet detí v materskej škole		35
Počet detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami		1
Z nich	Počet detí so zdravotným znevýhodnením	1
	Počet detí zo sociálne znevýhodneného prostredia/z marginalizovanej rómskej komunity	0
	Počet detí s nadaním	0
Počet detí – cudzincov		0

Tabuľka 2 Údaje o počte detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie

Počet detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie		22
Počet detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami		1
Z nich	Počet detí so zdravotným znevýhodnením	1
	Počet detí zo sociálne znevýhodneného prostredia/z marginalizovanej rómskej komunity	0
	Počet detí s nadaním	0
Počet detí, ktoré nedovърšili piaty rok veku do 31. augusta		0
Počet detí oslobodených od povinnosti dochádzať do MŠ vzhľadom nato, že ich zdravotný stav im neumožňoval vzdelávať sa		0
Počet detí individuálne vzdelávaných		12
Počet detí vzdelávaných mimo územia SR		0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchovno-vzdelávacia činnosť (ďalej VVČ) bola sledovaná súvisle v dopoludňajších i popoludňajších hodinách, vo všetkých formách denných činností. Realizovaná bola podľa týždenného plánu VVČ, v ktorom bol vzdelávací štandard plánovaný dopoludnia v každej forme dňa, vrátane hier a hrových činností podľa výberu detí. V plánovaní a následne v realizácii VVČ dochádzalo k preferovaniu niektorých vzdelávacích oblastí (napr. matematika a práca s informáciami), ale ciele plánovanie a realizovanie vzdelávacej aktivity zo vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb absentovalo.

Činnosti v jednotlivých formách dňa deti vykonávali prevažne podľa pokynov a usmernení učiteliek, s použitím najmä informačno-receptívnych metód. V učení a učení sa prevládali úlohy na zapamätanie, porozumenie informácií a ich vybavenie v pamäti. Vplyvom pripravených riadených činností učiteľkami deti nemali možnosť hrať sa spontánne hry podľa vlastného záujmu a výberu, ani si samostatne organizovať učebné procesy. V čase hier a hrových činností podľa výberu detí plnili na podnet a s pomocou učiteľky úlohy, v ktorých preukazovali primerane rozvinutú jemnú motoriku, diferencovali a priradňovali farby, pomenovali ich, bezpečne sa orientovali v číselnom rade do 10, počítaním určovali počet prvkov na obrázku, čím preukázali primeranú *matematickú gramotnosť*. Vzájomne realizovanou spätnou väzbou kontrolovali plnenie úloh, kooperovali, komunikovali medzi sebou navzájom, i s učiteľkou.

Permanentné organizovanie detí, plnenie zadaných úloh, ich opakovanie s angažovanosťou učiteľky, kontrolou ich vykonávania pri jednom stole zapríčinilo, že postupne prichádzajúcim mladším deťom a deťom plniacim úlohy pri druhom stole učiteľka nevenovala adekvátnu pozornosť. Deti sa nedokázali samostatne zapojiť do aktivít ostatných detí, nemali príležitosť

hrať sa, preto vybiehali na chodbu i do spálne, čo spozorovala a riešila matka dieťaťa so ZZ, ktorá im bola nápomocná aj pri sprevádzaní do sociálneho zariadenia.

Dieťa so ZZ plnilo individuálne s matkou identické úlohy. Manipulovaním s farebnými časťami vyhľadávalo a určovalo farby, neverbálne komunikovalo s matkou i deťmi. Niekoľkokrát sa fyzickým kontaktom dožadovalo po splnení úloh spätnej väzby od učiteľky, ktorá ho prostredníctvom pozitívnych neverbálnych prejavov a slovnej pochvaly motivovala k ďalším činnostiam.

Absencia spontánnych hier, nezačlenenie mladších detí do veku primeraných činností, a zasahovanie druhej učiteľky, ktorá mala popoludňajšiu zmenu do diania v triede zapríčinili chaos, prekrikovanie sa, vznik nespozorovaných a neriešených konfliktov medzi deťmi, čo narušilo pozitívnu atmosféru a kooperáciu detí.

Staršie deti boli vnímavé, citlivo reagovali na situáciu a nabádali učiteľku (ranej zmeny) k činnosti s kľbkom priateľstva, čo jej umožnilo zoskupiť deti do kruhu, kde využila ich predchádzajúce skúsenosti na vyriešenie hudobnej hádanky, zapojila ich do rozprávania zážitkov prežitých cez víkend v rodine a umožnila manipuláciu s kľbkom priateľstva. Pomocou rozmotávania kľbka dokázali staršie deti sformulovať myšlienku, zdôvodniť výber kamaráta, ktorému darovali priateľstvo, pričom prejavovali postoje a pozitívne reakcie, rozlišovali vhodné a nevhodné správanie, čo svedčilo o ich primerane rozvinutých **sociálnych a personálnych kompetenciách**. S oporou o skúsenosti situačne uplatnili logické myslenie, interpretovali predstavy o zväčšovaní priateľstva, o jeho meraní odmotávaním vlny a navrhovali učiteľke porovnať veľkosť priateľstva s predchádzajúcim meraním. Deti vyslovili predpoklady o raste priateľstva v triede, zdôvodnili svoje tvrdenie **poukázaním** na predchádzajúce skúsenosti s meraním priateľstva, čím preukázali **kompetencie kriticky myslieť a tvorivo riešiť problémy**.

V riadenej vzdelávacej aktivite, neprimerane dlhej (viac ako 60 minút na úkor dodržania času určeného na pobyt vonku) počúvali staršie deti prevažne rozprávanie učiteľky. O zdĺhavú činnosť neprejavovali adekvátny záujem, ale rešpektovali jej požiadavky a na zatvorené otázky odpovedali jednoslovne. Počas manipulácie s rekvizitami a surovinami, s pomocou verbálnych informácií, spomínaním na exkurziu v obchode a platením za tovar bola podporená ich **finančná a informačná gramotnosť**. Opakovane zaspievaním melódie známej piesne pomocou slabiky „la“ učiteľkou vyriešili hudobnú hádanku, pomenúvali potraviny, jednoznačne odpovedali na problémovú otázku. Niekoľkokrát použitím napísaného textu i manipuláciou s potravinami opakovali simulovaný postup pečenia chleba, ale využitie hry ako hlavnej i účinnej metódy experimentovania (so skôr pripraveným cestom) absentovalo. Deti nemali možnosť pozorovať pečenie chleba, ktoré bolo realizované v elektrickej pekárni na chlieb bez ich prítomnosti. Mladším deťom sediacim a čakajúcim pri stole bolo bez akejkoľvek informácie rozdané pripravené cesto (druhou učiteľkou). Deti na základe pozorovania učiteľky, jej zasahovania do produktov detí, postupne, intuitívne, neskôr podľa pokynov manipulovali s cestom, používali rôzne nástroje na jeho delenie do tvaru buchty. Zatláčaním prírodného materiálu i drobných potravín produkt vyzdobili a so záujmom dokončili, pričom čiastočne prejavili vlastnú tvorivosť i náležite rozvinuté **manipulačné a pracovné zručnosti**.

V riadenom učení dieťa so ZZ sa prirodzene, s radosťou a záujmom zapájalo do manipulácie s cestom i prírodninami. Vplyvom intervencií matky, sporadicky i učiteľky zotrvalo pri činnostiach adekvátne dlhý čas a produkt dokončilo. V priebehu celého dopoludnia, výrazne počas pohybových činností v kruhu nadväzovalo očný kontakt s dospelými, prejavovalo radosť, úsmevom spokojnosť. Počas pobytu vonku sa domáhalo držaním za ruku i vyslovením jednoslovných slov osobného kontaktu s dospelými. Dieťa plnilo úlohy na základe slovných inštrukcií, občas matka využila neverbálne pokyny, výnimočne posunkovú reč.

Staršie deti popoludní na interaktívnej tabuli plnili neprimerane jednoduché, známe úlohy s vyhľadávaním identických farieb. S istotou sa orientovali na ploche, poznali farby, správne manipulovali s paličkou po obrázkoch, čím potvrdili zvládnuté elementárne základy **digitálnej gramotnosti**.

Väčšina detí priebežne, prirodzene a spontánne *nadväzovala komunikáciu*, prezentovala gramaticky správnu výslovnosť a počas rozhovoru udržiavala očný kontakt. Po vzore učiteľky *používali spisovnú podobu štátneho jazyka*, disponovali primeranými **komunikačnými kompetenciami**. V riadenom učení dopoludnia i popoludní vplyvom uplatňovania tradičného prístupu, slovných metód, používaním zatvorených otázok, vyžadovaním hlásenia sa boli deti netrpezlivé, nedodržiavali pravidlá komunikácie. Účinkom podnetného prostredia s využitím obrázkov súčasne s napísaným textom staršie deti prezentovali *porozumenie ich obsahu a významu*. Označením svojich produktov identifikovali písmená abecedy. Staršie deti boli viackrát v riadenom učení nabádané k činnostiam s využívaním písanej reči, ale pripravené texty boli z hľadiska množstva slov i ich umiestnenia v riadkoch náročné. Požiadavka prečítať a vyhľadať zhodné slová, aj napriek ich zobrazeniu identickou farbou nebola primeraná rozvojovým možnostiam a schopnostiam detí.

Používanie všeobecnej pochvaly v priebehu celého dňa bez jej zdôvodňovania bolo formálne, pochvala nepodporovala u detí vytváranie adekvátneho sebaobrazu o reálnom a požadovanom správaní a konaní. Absencia stanovenia a sprostredkovania konkrétnych výkonov detí sa prejavila deficitom **záverečného hodnotenia, oceňovania detí**, ich činností a výkonov, čím ich **hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti** neboli náležite rozvíjané.

Zdravotné cvičenie bolo realizované s ohľadom na psychohygienické zásady pred jedlom, vo vyvetranej triede, ale deti cvičili obuté, bez uvoľneného odevu. Opakované príchody druhej učiteľky do triedy, jej nevhodné zásahy do zdravotného cvičenia v úvode rozohriatia zapríčinilo zadávaním pokynov súčasne dvomi učiteľkami i s udávaním tempa na ozvučných paličkách dezorganizáciu. Vplyvom nedodržania štruktúry zdravotného cvičenia, nerešpektovania odporúčaní metodickéj príručky zdravie a pohyb, nezohľadnenia rozvojových možností a schopností 2-6-ročných detí, zaradovania neadekvátnych pohybových činností druhou učiteľkou (simsalala, kubo veľí zamrznúť, chytíme sa za brucho, za ucho...) deti nepreukázali osvojené návyky správneho držania tela. Mladšie deti neboli usmernené a staršie neprezentovali náležitú techniku vykonávania základných lokomočných pohybov, zdravotných, dychových a relaxačných cvičení, postojov a polôh. Z dôvodu nedostatočne veľkého koberca niektoré deti cvičili aj na podlahe, kde im umiestnila značku na cvičenie učiteľka. Popoludní deti reagovali adekvátne na tempo a rytmus známej pohybovej nahrávky s hudbou. Mali primerane rozvinuté sluchovo-percepčné schopnosti, ale imitácia pohybov (z internetu využitím interaktívnej tabule) i opakovane zaradené nie náležité pohybové činnosti (ako dopoludnia) nepodporovali nadobúdanie a zdokonaľovanie správnych pohybových zručností a schopností deťmi. V úvode pobytu vonku krátko zbierali a ukladali prírodný materiál na nakreslenú plochu. O činnosť deti vplyvom únavy z permanentného organizovania neprejavovali primeraný záujem, rozvíjanie prírodovedných spôsobilostí vzhľadom k stanoveným cieľom nebolo realizované výskumnými prírodovednými aktivitami. Následne realizovaná vychádzka bola z hľadiska dĺžky neprimerane náročná pre 2-ročné deti. Tie z nich, ktoré sa nemali možnosť držať za ruky s učiteľkami často odbiehali do cesty i do okolitého terénu, čím nebola zaistená ich bezpečnosť a ochrana zdravia, na čo promptne viackrát reagovala matka dieťaťa so ZZ. Staršie deti počas vychádzky cez obec prejavili **pohybovú gramotnosť** chôdzou vo viazanom útvare pri prechádzaní po krajnici, uplatnením pravo-ľavej orientácie pri prechádzaní cez cestu, ovládaním a dodržiavaním pravidiel bezpečnosti v cestnej premávke v roli chodca.

V **sebaobslužných činnostiach** boli staršie deti samostatné, mladšie vyžadovali pomoc dospelých. Deti neboli usmernené k upratovaniu triedy aj napriek tomu, že boli manuálne zručné a samostatné. Staršie deti sa počas obeda v jedálni podieľali na príprave stolovania, so záujmom obsluhovali mladšie deti, používali kompletný príbor. Dvojročné deti nedokázali udržať poriadok, čistotu a kultúru stolovania nakoľko poskytnutie kompletného príboru nebolo primerané vzhľadom k ich schopnostiam i konzistencii jedla. *Hygienické zásady* v priestoroch sociálneho zariadenia dodržiavali, staršie deti mali osvojené *základné hygienické návyky* vrátane umývania zubov, ktoré vplyvom usmernení učiteľky vykonávali dôsledne a samostatne. Dvojročné deti mali k dispozícii nočníky umiestnené v spálni, ktoré po odpočinku použili aj staršie deti, čo nepodporovalo adekvátne osvojovanie a prezentovanie základných hygienických návykov.

Počas kreslenia na podnet učiteľiek, viackrát v priebehu dňa deti preukázali rozvinutú jemnú motoriku i zvládnutú vizuálno-motorickú koordináciu. Grafický materiál držali správne, tlak na podložku bol primeraný, ale nezotrvali v správnej polohe pri sedení za stolom, nakoľko kontrola sedenia detí bola len sporadická, a pri plánovaní činností súvisiacich s rozvíjaním **grafomotorickej gramotnosti** nebol dodržaný odporúčaný metodický postup. Organizáciu, priebeh VVČ negatívne ovplyvnili nejasné pokyny, zasahovanie oboch učiteľiek súčasne do učenia sa detí i absencia pravidiel v triede.

Učenie sa detí bolo na priemernej úrovni.

Výrazné pozitíva

- sociálne a personálne kompetencie prezentované staršími deťmi.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- implementovať požiadavky a odporúčania metodických príručiek jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP pri plánovaní a v realizácii VVČ,
- v učení a učení sa detí heterogénneho veku rešpektovať ich záujmy, potreby, rozvojový a výkonový potenciál,
- zaraďovaním vhodných stratégií – hry, experimentovania, bádania, i zohľadňovaním odporúčaných metodických postupov a didaktických zásad zefektívniť VVČ,
- realizáciou adekvátnych zdravotných cvičení i pobytu vonku, organizovaním cielených vzdelávacích aktivít zo vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb, priebežným zaraďovaním rôznych druhov pohybových hier podporovať systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie pohybových zručností a schopností u detí.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program „Cesta poznania“ vytvoril rovnosť vzdelávacích šancí pre všetky deti. Zapracovaním všeobecných informácií podporil inklúziu dieťaťa so ZZ. Opisom podmienok načrtával reálne oblasti vlastného zamerania, ktoré deklaroval v rozhovore riaditeľ školy i predložený koncepčný zámer. Plánovanie aktivít MŠ smerovalo k podpore plnenia niekoľkých všeobecne formulovaných cieľov súvisiacich s poslaním výchovy a vzdelávania i vlastného zamerania. Rozpracovanie hodnotenia detí, bez konkretizácie metód a spôsobov hodnotenia a sebahodnotenia sa prejavilo absenciou cieleného rozvíjania sebahodnotiacich spôsobilostí detí. ŠkVP bol vypracovaný v súlade s ustanoveniami školského zákona, obsahoval aj neaktuálne časti, ktoré nemali negatívny vplyv na VVČ.

Učebnými osnovami ŠkVP boli vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej ŠVP). Ich súčasťou boli rozpracované témy a podtémy so stratégiami podporujúcimi ich plnenie. Týždenný plán VVČ i záznamy v triednej knihe svedčili o realizácii VVČ podľa učebných osnov ŠkVP.

Škola deklarovala v ŠkVP možnosti **vzdelávania detí so ŠVVP**, vytvorila podmienky na predprimárne vzdelávanie dieťaťa so ZZ, ktoré bolo vzdelávané podľa ŠkVP, uplatňovaním individuálneho prístupu, s priamou účasťou matky na VVČ.

O prerokovaní ŠkVP v pedagogickej rade, rade školy svedčila predložená zápisnica z ich rokovania¹, zverejnený bol vo vstupnej chodbe.

MŠ viedla na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom **školsťva pedagogickú dokumentáciu a ďalšiu dokumentáciu** na zabezpečenie plnenia deklarovaných zámerov školy v oblasti výchovy a vzdelávania. Využívaním dvoch druhov pozorovacích hárkov (vzhľadom k veku) v pedagogickom diagnostikovaní boli vytvorené predpoklady pre individuálny rozvoj detí, ale zistenia cielene nevyužívali v ich rozvoji ani vo VVČ.

Riaditeľ školy podporoval **profesijný rozvoj učiteliek MŠ** v súlade so zameraním a potrebami školy. Osobné plány rozvoja oboch učiteliek zohľadňovali aj ich záujmy, ale dostačujúco nesmerovali k zdokonaľovaniu, obnovovaniu profesijných kompetencií súvisiacich s realizáciou VVČ, s dôrazom na aplikovanie odporúčaní metodických príručiek jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP. Učiteľky v rozhovore potvrdili absolvovanie rôznych webinárov zväčša u jedného poskytovateľa vzdelávania, slovne deklarované absolvované vzdelávanie v ostatných dvoch rokoch s názvom „inovácia foriem a metód VVČ“ sa neprejavilo v realizácii VVČ.

Pri **vydávaní rozhodnutí** riaditeľ školy postupoval v súlade s právnymi predpismi. Individuálne vzdelávanie bolo povolené 13 deťom prijatým na povinné PPV, riaditeľ však neoznámil riaditeľom spádových MŠ skutočnosť o plnení povinného predprimárneho vzdelávania detí mimo obce s trvalým pobytom.

Vnútorňý systém kontroly riaditeľa školy bol zameraný na rôzne oblasti kontroly vrátane MŠ. Hospitačná činnosť v MŠ bola plánovaná sporadicky, v aktuálnom školskom roku ešte nebola realizovaná. V záznamoch k hospitačnej činnosti VVČ (doba trvania hospitácie 20 min v priebehu dopoludnia) za uplynulý školský rok neboli stanovené ciele vo vzťahu k činnosti učiteľky ani detí. Obsahovali stručný popis činnosti, bez analyzovania a hodnotenia učenia a učenia sa detí. Realizovaná hospitačná činnosť nepodporovala skvalitňovanie VVČ ani adekvátne sebahodnotenie učiteliek.

Zápisnica zo spoločne organizovanej **pedagogickej rady** v aktuálnom školskom roku svedčila o schvaľovaní dokumentácie školy, vrátane MŠ. Z obsahu rokovaní (v predchádzajúcom roku) vyplývalo prevažne riešenie problémov ZŠ, predložené zápisnice nedokumentovali prerokovanie pedagogicko-didaktických problémov MŠ, čo malo nepriaznivý vplyv na organizáciu a realizáciu VVČ. S organizáciou a pravidlami fungovania MŠ vyjadrilo prostredníctvom odpovedí v zadanom dotazníku úplnú spokojnosť 66,6 % zamestnancov MŠ.

Z rozhovorov i dotazníkov administrovaných vonkajším a vnútorňým partnerom školy vyplynulo jednoznačné vnímanie **pozitívnej klímy v škole**, podpora spolupráce, vzájomnej pomoci medzi zamestnancami navzájom, vedením školy i vonkajšími partnermi. Všetci oslovení respondenti boli spokojní s čistotou, estetikou priestorov, priateľským správaním sa zamestnancov k deťom.

Účasťou detí na **rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach** v obci, environmentálnych aktivitách v prírode, na podujatiach súvisiacich s tradíciami a tradičnými sviatkami, organizovaním tvorivých dielní deti získavali sociálne zručnosti, nadobúdali základy prosociálneho správania, spoznávali tradície regiónu, zásady zdravej životosprávy, prezentovali osvojené básne i piesne, rozvíjali si a prezentovali manuálne zručnosti. Niektoré aktivity podporovali oblasť vlastného zamerania.

¹ Zo dňa 05. 09. 2022;

Informácie rodičom o prevádzke a pravidlách v MŠ, pripravovaných aktivitách, boli poskytované pravidelne prostredníctvom EduPage, ale aj pri preberaní a odovzdávaní detí. S uplatňovaným spôsobom komunikácie vyjadřila v zadanom dotazníku spokojnosť 60 % oslovených respondentov zo zákonných zástupcov, 20 % z nich sa vyjadřilo, že skôr nemá dostatok informácií o dianí v MŠ. Väčšina z nich (60 %) sa domnievala, že má dostatok informácií o výchovno-vzdelávacích výsledkoch a napredovaní dieťaťa.

MŠ mala vypracovaný plán **spolupráce** s centrom Pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Žarnovici, v prípade potreby spolupracovala aj s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v Novej Bani.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

Výrazné pozitíva

- umožnenie predprimárneho vzdelávania dieťaťa so ZZ.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- riešenie pedagogicko-didaktických otázok VVČ v MŠ v rámci činnosti pedagogickej rady,
- profesijný rozvoj učiteliek MŠ zamerať na dôsledné poznanie a implementovanie obsahu a odporúčaní metodických príručiek vzdelávacích oblastí ŠVP,
- stanovením cieľov hospitačnej činnosti vzhľadom k realizácii učenia a učenia sa detí, analyzovaním a hodnotením zistení skvalitňovať predprimárne vzdelávanie i rozvíjanie sebahodnotiacich spôsobilostí učiteliek.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy neustanovil zástupkyňu pre MŠ, čo nebolo v súlade s právnym predpisom. VVČ zabezpečovali striedavo na zmeny dve učiteľky, ktoré spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v MŠ, triedna učiteľka vykonala 1. atestáciu, i nadstavbové štúdium špeciálnej pedagogiky. Personálna štruktúra zodpovedala organizácii MŠ, prevádzke i potrebám detí.

MŠ disponovala samostatnou triedou a spálňou v budove ZŠ, využívala spoločnú vstupnú chodbu vybavenú skrinkami a lavičkami ako šatňu. **Priestorové členenie** a zariadenie vhodným nábytkom zodpovedalo, veku detí. Umiestnenie materiálu a hračiek v zornom poli im vytváralo podmienky pre voľný prístup k nim, ale vplyvom organizovania všetkých foriem dňa učiteľkami mali deti minimálnu príležitosť na prejavenie a uspokojenie vlastných záujmov s použitím materiálo-technického vybavenia triedy. ZŠ s MŠ mala samostatnú jedáleň v hospodárskom pavilóne, kde bol poskytovaný obed deťom MŠ. Sociálne zariadenie pre deti MŠ bolo vybudované na protíľahlej strane, v zadnej časti sociálneho zariadenia pre dievčatá ZŠ, bez možnosti zabezpečenia permanentného prehľadu učiteľky o deťoch pri vykonávaní hygienických návykov priebežne s ohľadom na individuálne potreby detí. Používanie nočníkov v spálni v priebehu dňa mladšími, po odpočinku i staršími deťmi nebolo vhodné z hľadiska hygieny detí a priestorov.

V priebehu dňa deti mladšie ako 3 roky niekoľkokrát odišli z triedy na chodbu i do spálne, staršie pobežovali počas hygieny medzi sociálnym zariadením a triedou, čím bezpečnosť a ochrana zdravia detí nebola zaistená od ich prevzatia pedagogickým zamestnancom až po jeho odovzdanie zákonnému zástupcovi.

Exteriér tvorený trávnatou i betónovou časťou, s drevenou záhradnou zostavou a pieskoviskom poskytoval vhodné podmienky pre spontánny a riadený pohyb. Zariadenie na školskom dvore bolo staršie, MŠ uskutočňovala pobyt vonku mimo areálu školy, najmä vychádzkami do okolia. Riaditeľ školy potvrdil, že vychádzky sa realizovali aj na žiadosť rodičov.

Triedna učiteľka v rozhovore uviedla, že v prípade nepriaznivého počasia bola využívaná na pobyt vonku telocvičňa ZŠ. Vstup do budovy a do sociálneho zariadenia nebol bezbariérový.

Detská knižnica bola vybavená rôznorodými žánrami. Fond **odbornej literatúry** poskytoval učiteľkám námety pre výtvarné a pracovné činnosti, z novšej literatúry metodické usmernenia k problematike školskej zrelosti, rozvíjania psychických procesov detí. Deficit literatúry s námetmi pre rôzne druhy hier, melodického hudobného nástroja i rôznych rekvizít na dramatisáciu sa prejavil absenciou hrania hier, zaradovania pohybových hier, neudávaním melódie počas hudobných hádaniek. Na podporu rozvoja elementárnych hudobných schopností slúžil Orffov inštrumentár, rozvíjanie gramotnosti podporovalo najmä vybavenie MŠ digitálnymi technológiami, vrátane tabletov pre deti pre prípad dištančného vzdelávania. Vybavenosť **telovýchovným náčiním** bola postačujúca, funkčné náčinie vytváralo predpoklady pre zefektívnenie zdravotných cvičení. MŠ mala príležitosť využívať **náradie** na cvičenie v telocvični ZŠ, ktorá bola v inej budove, a MŠ ju nevyužívala pravidelne. Pre každodennú realizáciu pohybových činností a systematickú realizáciu vzdelávacej aktivity v triede absentovalo náradie (najmä žinenka), nakoľko plocha pokrytá kobercom potrebná na cvičenie vzhľadom k počtu detí nebola postačujúca a deti cvičili aj na podlahe bez koberca. MŠ nedisponovala kompenzačnými pomôckami, dieťa so ZZ, používalo identické učebné pomôcky ako ostatné deti, nemalo vyčlenený stabilný priestor pri stole ani priestor pre oddych. V rozmanitom **materiálno-technickom** zabezpečení MŠ sa prejavilo účelové **využívanie príspevku určeného na výchovu a vzdelávanie detí**, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné.

Po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy riaditeľ vydal **školský poriadok MŠ**, s ktorým boli preukázateľne oboznámení zákonní zástupcovia detí a zverejnil ho vo vstupných priestoroch školy. V súlade s právnymi predpismi upravil pravidlá výchovy a vzdelávania detí plniacich PPV formou pravidelného denného dochádzania. Zapracovanie konkrétneho postupu prijímania dieťaťa, podmienok a podrobností v súvislosti s rozhodovaním o oslobodení dieťaťa od povinnosti dochádzať do MŠ školský poriadok neobsahoval. Problematika výchovy a vzdelávania dieťaťa za účasti zákonného zástupcu (v rámci adaptačného pobytu, v súvislosti s plnením PPV dieťaťa so ZZ s účasťou matky) nebola rozpracovaná v oblasti práv a povinností dieťaťa a jeho zákonného zástupcu, v časti pravidiel vzájomných vzťahov s pedagogickými a ďalšími zamestnancami, v súvislosti s prevádzkou a vnútorným režimom, ani s ohľadom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí, v jednotlivých formách dňa, v priestoroch MŠ i počas pobytu vonku. Tretina zamestnancov vyjadrila nie úplnú spokojnosť s organizáciou a pravidlami chodu MŠ. Spokojnosť deklarovalo 60 % zákonných zástupcov, 40 % sa domnievalo, že nemá vplyv na život a dianie triedy, ktorú navštevuje ich dieťa v MŠ. Viaceré informácie uvedené v školskom poriadku neboli v súlade s právnymi predpismi (o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania, o rozhodovaní riaditeľa v súvislosti s odložením povinnej školskej dochádzky dieťaťa, o ospravedlňovaní neprítomnosti dieťaťa v MŠ v dĺžke trvania 14 pracovných dní, o vylúčení dieťaťa z MŠ). Ochrana detí pred diskrimináciou a násilím bola rozpracovaná adekvátne.

Denný poriadok vymedzením času pre realizáciu foriem denných činností nevytváral podmienky pre akceptovanie aktuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb a záujmov detí, čo malo negatívny vplyv na organizáciu a realizáciu VVČ, na únavu a motiváciu detí i záujem o realizované činnosti. Odpočinok nebol rozpracovaný vzhľadom na individuálne potreby detí, ale v jeho praktickej realizácii bolo umožnené starším deťom po viac ako hodine ukončiť odpočinok na ležadle a kresliť na tému určenú učiteľkou. Pitný režim bol zabezpečený upratovačkou, vzhľadom na individuálne potreby detí. V školskom poriadku boli podrobne v súlade so ŠkVP a s právnymi predpismi rozpracované podmienky súvisiace

s realizáciou aktivít. MŠ organizovaním rôznych aktivít, podporovala zdravý vývin detí, spoločne so ZŠ plnila úlohy vyplývajúce z národných preventívno-výchovných programov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Výrazné pozitíva

- vybavenie MŠ informačno-komunikačnými technológiami.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- flexibilné striedanie spontánnych hier a riadených činností z hľadiska organizácie VVČ,
- stanovenie jasných pravidiel na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí,
- rozpracovanie školského poriadku s ohľadom na reálne podmienky MŠ a v súlade s aktuálnymi právnymi predpismi,
- doplnenie materiálno-technického vybavenia triedy o žinenku, melodický nástroj, rekvizity na dramtizáciu.

2 ZÁVERY

ŠkVP vytváral rovnosť vzdelávacích šancí pre všetky deti i podmienky pre inklúziu dieťaťa so ZZ. VVČ bola realizovaná podľa **učebných osnov** príslušného ŠVP prostredníctvom ŠkVP. **Pedagogická a ďalšia dokumentácia** umožňovala plnenie deklarovaných zámerov školy v oblasti výchovy a vzdelávania, vrátane cieľov a úloh národných programov.

Zabezpečovaný **profesijný rozvoj** učiteliek MŠ zohľadňoval zameranie, potreby školy i záujmy učiteliek, ale dostačujúco nesmeroval k zdokonaľovaniu, obnovovaniu ich profesijných kompetencií súvisiacich s realizáciou VVČ. Pri **vydávaní rozhodnutí** riaditeľ školy postupoval podľa správneho poriadku, povolil individuálne vzdelávanie deťom prijatým na povinné PPV, ale riaditeľom spádových MŠ neoznámil plnenie PPV detí mimo obce s trvalým pobytom.

Neustanovenie zástupkyne riaditeľa pre MŠ sa prejavilo nepriaznivo v oblasti riadenia MŠ, čo malo vplyv na realizáciu i efektívnosť VVČ. Organizovaním spoločných rokovaní **pedagogickej rady** nebola venovaná primeraná pozornosť riešeniu pedagogicko-didaktických otázok MŠ, **hospitačná činnosť** bez analyzovania a hodnotenia cieľov učenia a učenia sa detí, nebola účinná, nesmerovala ku skvalitňovaniu VVČ v MŠ. **Klíma v škole** bola pozitívna, založená na spolupráci, vzájomnej pomoci medzi zamestnancami i vonkajšími partnermi, čo pozitívne ovplyvnilo organizovanie rôznych aktivít, účasť na kultúrno-spoločenských podujatiach v obci, i v škole, preukázanie poznatkov a zručností deťmi.

Personálne i materiálno-technické podmienky boli predpokladom pre systematickú a kvalitnú realizáciu VVČ. **Priestorové podmienky** rešpektovali požiadavky ŠVP, umožňovali zabezpečenie adekvátneho predprimárneho vzdelávania. V rozmanitom materiálno-technickom zabezpečení MŠ sa prejavilo **poskytovanie príspevku zriaďovateľom na výchovu a vzdelávanie detí**, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, a jeho účelové využívanie. Rezervy boli v systematickom plánovaní a organizovaní riadenej vzdelávacej aktivity zo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb i vo využívaní telocvične ZŠ na jej realizáciu. Umiestnenie sociálneho zariadenia mimo dohľadu učiteľky, vyšší počet detí i mladších ako 3 roky, s nie jednoznačne rozpracovanými pravidlami vnútornej organizácie a realizácie VVČ sa negatívne prejavilo v zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdravia detí. V **školskom poriadku** boli podrobne rozpracované podmienky súvisiace s realizáciou aktivít, ochrana detí pred diskrimináciou a násilím. Rozpracovanie problematiky výchovy a vzdelávania dieťaťa za účasti zákonného zástupcu, s tým súvisiace práva a povinnosti dieťaťa a jeho zákonného zástupcu, i pravidiel vzájomných vzťahov s pedagogickými zamestnancami absentovalo. Náležite neboli

rozpracované podmienky a podrobnosti v súvislosti s rozhodovaním o oslobodení dieťaťa od povinnosti dochádzať do MŠ. Vplyvom pevne stanoveného času pre jednotlivé formy dňa, **denný poriadok** nevytváral podmienky pre akceptovanie aktuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb a záujmov detí, čím v priebehu dňa nebola upokojená ich základná potreba hrať sa.

Absencia hier v učení sa detí, nevytváranie príležitostí na spontánnu hru, nerešpektovanie ich aktuálnych záujmov a potrieb s využívaním málo efektívnych stratégií v riadenom učení sa negatívne prejavilo v organizácii a realizácii VVČ.

Staršie detí preukázali spontánne i situačne v súvislosti s realizovanými činnosťami primerane rozvinuté kompetencie. Boli verbálne zdatné, komunikovali spisovne, gramaticky správne, disponovali rozvinutými **komunikačnými kompetenciami**. Dokázali sformulovať myšlienku, prejavovali postoje a pozitívne reakcie, čo svedčilo o primerane rozvinutých **sociálnych a personálnych kompetenciách**. Použitím interaktívnej tabule plnili jednoduché úlohy s využitím programu Detský kútik, disponovali primerane rozvinutými **digitálnymi kompetenciami**. Vplyvom neuplatňovania odporúčaných metodických postupov, nerešpektovaním ich rozvojových možností a schopností v zdravotnom cvičení deti nepreukázali *náležitú techniku vykonávania základných lokomočných pohybov, dychových, relaxačných cvičení, postojov a polôh*. Počas pobytu vonku staršie deti preukázali **pohybovú gramotnosť** dodržiavaním pravidiel chodca i chôdzou vo viazanom útvare. Počas činností súvisiacich s **rozvíjaním grafomotorických zručností** prejavili vizuálno-motorickú koordináciu pohybu ruky, ich grafická stopa bola primeraná, ale vplyvom nezabezpečenia systematickej spätnej väzby nedisponovali správnymi návykmi sedenia za stolom. Deti spolupracovali navzájom i s učiteľkou, staršie boli samotné v seba obslužných činnostiach, ochotne pomáhali pri stolovaní mladším deťom. V rôznych manipulačných činnostiach preukazovali **manuálne zručnosti**. S oporou o predchádzajúce skúsenosti situačne uplatnili logické myslenie, vyslovili predpoklady, zdôvodnili svoje tvrdenie, spontánne preukázali **kompetencie riešiť problémy, tvorivo i kriticky myslieť**. K **hodnoteniu a sebareflexii** vo vzťahu k individuálnym schopnostiam a výkonom neboli náležite vedené.

Dosiahnuté výsledky komplexnej inšpekcie boli v oblasti riadenia a VVČ porovnateľné s výsledkami komplexnej inšpekcie vykonanej v školskom roku 2005 – 2006. Vo VVČ boli zistené identické nedostatky týkajúce sa nedodržiavania odporúčaných metodických postupov, rozvojových možností a schopností detí. V riadení boli konštatované rovnaké zistenia v rokovaní pedagogickej rady i v efektívite kontroly VVČ. Pozitívny posun bol zaznamenaný v personálnych podmienkach zamestnaním druhej kvalifikovanej učiteľky. Prestávaním MŠ do budovy ZŠ sa zlepšili i priestorové podmienky, trieda bola väčšia, priestory sa rozšírili o spálňu.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

Veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
Dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
Priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
Málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
Nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 20 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neustanovenie zástupkyne riaditeľa pre MŠ*),
2. § 59a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neoznámenie riaditeľovi spádovej materskej školy plnenie povinného predprimárneho vzdelávania dieťaťa mimo obce s trvalým pobytom*),
3. § 153 ods. 1 písm. a), b), c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*v školskom poriadku MŠ absentovalo rozpracovanie podrobností týkajúcich sa výkonu práv a povinností detí a ich zákonných zástupcov, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy, prevádzky a vnútorného režimu MŠ, podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí za účasti zákonného zástupcu na výchove a vzdelávaní*),
4. § 4 ods. 1 vyhlášky 541/2021 Z. z. o materskej škole (*nezabezpečenie bezpečnosti detí od prevzatia dieťaťa od zákonného zástupcu až po odovzdanie zákonnému zástupcovi alebo ním splnomocnenej osobe*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- v učení a učení sa detí zohľadňovať ich rozvojový a výkonový potenciál detí, cielene podporovať rozvíjanie pohybových návykov a schopností, hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí,
- pri spracovaní denného poriadku dbať na dodržiavanie zásad správnej životosprávy dostatočným pobytom detí na čerstvom vzduchu i flexibilitou striedania spontánnych hier a riadených činností,
- posilniť kontrolno-hodnotiacu a odbornú-metodickú funkciu pedagogickej rady,
- analyzovaním a hodnotením cieľov učenia a učenia sa detí skvalitniť realizáciu VVČ, podporiť sebahodnotiace kompetencie učiteľiek.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote **do 15. 12. 2022** prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa **riadenia školy** (ustanovenia zástupkyne riaditeľa pre MŠ, oznámenia riaditeľovi spádovej materskej školy plnenie povinného predprimárneho vzdelávania dieťaťa mimo obce s trvalým pobytom), **podmienok školy** rozpracovania **školského poriadku** (podrobností týkajúcich sa výkonu práv a povinností detí, a ich zákonných zástupcov, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy, prevádzky a vnútorného režimu MŠ, podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí za účasti zákonného zástupcu na výchove a vzdelávaní), **zabezpečenia bezpečnosti detí** od prevzatia dieťaťa od zákonného zástupcu až po odovzdanie zákonnému zástupcovi alebo ním splnomocnenej osobe

a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru **Banská Bystrica** v termíne **do 11. 09 2023**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP „cestou poznania“,
2. školský poriadok MŠ Malá Lehota,
3. plán práce MŠ Malá Lehota,
4. plán vnútroškolskej kontroly pre školský rok 2022/2023,
5. osobný spis dieťaťa vrátane: žiadosti o prijatie do MŠ, potvrdenia od všeobecného lekára pre deti a dorast, rozhodnutia o prijatí do MŠ, rozhodnutia o povolení individuálneho vzdelávania dieťaťa, informované súhlasy, individuálny výchovno-vzdelávací program,
6. hospitačný záznam č. 1 až č. 4 (školský rok 2021/2022),
7. diagnostické hárky na pozorovanie dieťaťa,
8. koncepcia rozvoja ZŠ s MŠ Malá Lehota na roky 2022-2027,
9. plán osobného rozvoja učiteľa na rok 2022/2023,
10. plán aktivít,
11. triedna kniha,
12. zápisnica z pedagogickej rady školský rok 2022/2023, zápisnice z pedagogickej rady školský rok 2021/2022,
13. rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom M/2021/00563-2 zo dňa 27. 04. 2021,
14. správa o VVČ, jej výsledkoch a podmienkach materskej školy za školský rok 2020/2021,
15. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD.

Dňa: 30. 10. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD.

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Miroslav Hasch

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 09. 11. 2022 v Malej Lehote:

a) za štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD.

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Miroslav Hasch

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Miroslav Hasch

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu :

PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD.

.....

3 PRÍLOHY

Príloha č. 1. Úroveň procesu výchovy a vzdelávania, riadenia školy a podmienok výchovy a vzdelávania v materskej škole

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti